

Μαδύτω Αναβάντος εἰς τὸν ὕρονόν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ εὐγενοῦς σουλτάνου Μετζήτ (1839-1861), εἰσεχώρησεν εἰς τὸ παλάτι ὁ χατζή Στεφανῆς Γαητανάκης, ἔχων ἀδελφοὺς καὶ ἀφάδες τὸν χατζή Δημήτρη καὶ τὸν χατζή Σάββαν, γεννηθέντας ἐν Μαδύτῳ τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου. Ὁ πρῶτος τῶν ἐγένετο γνωστὸς διὰ τὴν ἰδίαις δαπάναις κτισθεῖσαν ἐν Μαδύτῳ, τῷ 1857, σχολήν, τὴν Γαητανάκειον ἐπικληθεῖσαν. Ὑπὲρ αὐτῆς κεφάλαιον κατέθηκεν ὁ κτίτωρ 28000 γροσίων, ὅπως ἀπὸ τοῦ τόκου αὐτῶν (2800 γρ.) καὶ τοῦ τόκου παλαιότερων ἢ συγχρόνων καταθέσεων μισθοδοτῶνται οἱ διδάσκαλοι (Ἐπετηρὶς Θρακικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Κπόλεως, ἔτους Α' σ. 67-8). Σκοπῶν ὅν' ἀναδείξῃ τὴν ἐπώνυμον αὐτῷ σχολὴν γυμνάσιον ὁ Γαητανάκης ἐπροίκισε δι' ὀργάνων πειραματικῆς φυσικῆς καὶ χημείας, ἅτινα ἀναλαβὼν ἐδωρήσατο τῷ 1866 τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ, βεβαιωθείς, ὅτι οὔτε εἰς ἡμιγυμνάσιον ἠδύνατο ἔνα προαχθῇ.

ΧΑΤΖΗ ΣΤΕΦΑΝΗΣ ΓΑΗΤΑΝΑΚΗΣ

Ἐκτός τινων δξαμιῶν, ὧν ἐπεμελήθη τῆς οἰκοδομῆς, ἀνέλαβεν, ἀντὶ 45000 λιρῶν χρυσῶν τουρκικῶν, τὴν ἀνοικοδόμησιν τῷ 1866 τῆς πρὸ ἔτους καυθείσης ἱερᾶς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς τῶν Ἱβήρων, ἀλλ' ἀθετήσας τὰς συμφωνίας αὐτοῦ, ἠναγκάσθη ἔνα ἐπιστρέψῃ τὰς δῆθεν περισσευούσας, ἢ κακῶς ὑπολογισθείσας, 5000 γρ. λιρῶν. Ἐξέτασις ἀρχιτεκτόνων ἐξηκρίβωσε τῷ 1867, ὅτι οὔτε 20000 ἐξώδευσε λιρῶν διὰ τὴν οἰκοδομὴν, καὶ,

Θεοδώρων, τὸν Ἅγιον Μηνᾶν Ψαμμαθία, καὶ τινὰς τῶν θρακικῶν χωρίων ναοὺς (ἔξω τῶν τειχῶν Κπόλεως) — ὁ *Γαλὺπ κάλφας*, οὕτως ὀνομασθεὶς ὑπὸ τῶν τούρκων, διότι ἐκαλεῖτο Ἀλύπιος. Τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ τὰ κατὰ τὸν χατζή Νικολήν ἔμαθον ἀπὸ στόματος τῶν γονέων μου. Ἀπό τινος πατριαρχικοῦ γράμματος ἀρυσόμεθα τὴν πολύτιμον μαρτυρίαν διὰ «τὸν τιμιώτατον Νικόλαον κάλφα Γιαγτζόγλου» ὡς ζηλωτὴν, εὐσεβῆ, καὶ φιλοκαλίας χριστιανικῆς εὐμοιροῦντα· ὃν καὶ μετα-

προφασισθεὶς ἀνέχειαν, ἔδωκεν εἰς τὴν μονὴν πρὸς ἀποζημίωσιν τὴν παράλιον αὐτοῦ ἐν Φαναρίῳ οἰκίαν, καεῖσαν κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ 1877. Τὸ μέγα γήπεδον αὐτῆς ἐδωρήσατο εἰς τὴν Ἱ.Μ. τοῦ Γ. Σχολῆν ἡ μονὴ τῷ 1879. Μετ' ὀλίγον δ' ἡ χατζή

ΧΑΤΖΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΗΤΑΝΑΚΗΣ

Στεφανῆς ἀπέθανεν ἐν ἐσχάτῃ ἐλεεινότητι, ληστευθεὶς κυριολεκτικῶς ὑπὸ γυναικὸς τινος, συγγενοῦς αὐτοῦ (δῆθεν).

Ἦρεμος ἄνθρωπος, καλὸς οἰκογενειάρχης, τίμιος ἐργάτης, ὁ χατζή Δημήτριος ὁ Γαητανάκης ἀπέθανεν εἰρηνεύων μετὰ πάντων. Αὐτὸς συνεπλήρωσε τὴν ἀχανῆ καὶ ἀπέραντον οἰκοδομὴν τῆς Ὑψ. Πύλης οἷα σήμερον φαίνεται, ἔκτισε δὲ καὶ

τινα δξαμιά. Αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Στέφανος ἀνελάβανον τὴν ἀνέγερσιν ἰδιωτικῶν τουρκικῶν μεγάρων. Ἀπὸ τούτων ἐκέρδαινον πολλά.

Τοῦ χατζῆ Δημήτρη τὸν υἱὸν Ἀριστείδην ἤκουεν ὁ πατήρ μου παρὰ τούρκοις ἐπαινούμενον τῷ 1866. Ἦτο τότε μέλος τοῦ ἀξιοτίμου

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Δ. ΓΑΝΤΑΝΑΚΗΣ

«Γραφείου τῶν μεταφραστῶν τῆς Ὑψ. Πύλης» τότε προέτεινεν αὐτῷ ὁ μέγας καὶ πολὺς Ἀαλῆς, ὁ πολυμήχανος διαρκῆς πρωθυπουργός, ἵνα δεχθῇ τὴν θέσιν βοηθοῦ διοικητοῦ (μουαβὶν) τοῦ νομοῦ Τσατάλτσας, καθ' ὃν χρόνον διαρρίζοντο βοηθοὶ

γενικῶν διοικητῶν Κρήτης καὶ Σμύρνης ὁ Κων-
 σταντῖνος Φωτιάδης καὶ ὁ Γρηγόριος Ἀριστάρ-
 χης, Θεσσαλονίκης ὁ Κωνστ. Μεγαβούλης, Τρα-
 πεζοῦντος ὁ Δημήτριος Θεολόγου Γενηντουινιάς,
 Σεβέρων ὁ Μιχαὴλ Ν. Μιχαήλ, Ἰωαννίνων ὁ Ν.
 Τσανάκας, καὶ τινες Ἕλληνες ἔτι ὡς μοναβίηδες

ΧΑΤΖΗ ΣΑΒΑΣ ΓΑΪΤΑΝΑΚΗΣ

διοικητῶν (γενικῶν) ἢ νομαρχῶν βοηθοί. Ἡρνήθη
 ὅν' ἀποδεχθῇ τοιαύτην ὑπηρεσίαν ὁ Ἀριστείδης
 τότε, διωρίσθη δὲ μετὰ ταῦτα γενικὸς πρόξενος
 εἰς εὐρωπαϊκὴν τινα πόλιν, ὅπου ἐφονεύθη, κα-
 θὼς ἤκουσα. Εἰς τὸ ἄκουσμα ἀπιστῶ.

Ὁ τρίτος τῶν Γαϊτανάκηδων *χατζὴ Σάβας*
 εἰργάσθη παρὰ τῷ πατρὶ μου πρὸ τοῦ 1865, κα-
 τὰ δ' ἀνελάμβανε μικρῶν ιδιωτικῶν οἰκῶν οἰκο-
 δομὰς.

*Ἐν τῇ ἐκείνῃ ἐκτίσθη ἐν 1878 τὴν θύ-
 λην Γαϊτανάκη.
 Ἦν δὲ τὸ θεῖον γινώσκοντες ἐπὶ τῇ
 οἰκῇ αὐτοῦ ἐκτίσθη δὲ δώμας
 ἐκ τῆς κερὰς τοῦ Μ. Γαϊτανάκη
 οἱ Γαϊτανάκη.*